

ŽEĐ ZA BOŽJOM RIJEČJU

Isus susreće ženu Samarijanku na Jakovljevom zdencu

Petak pred Treću korizmenu nedjelju

13. ožujka 2020.

Prvo čitanje: Izl 17,3-7

Ps 94,1-2.6-7ab.7c-9

Drugo čitanje: Rim 5,1-2.5-8

Evandjelje: Iv 4,5-42

Na početku se može zapjevati prikladna korizmena pjesma nakon koje se učini znak križa. Potom jedan od lektora pročita evanđeoski tekst predstojeće nedjelje.

ČITANJE

Dode Isus u samarijski grad koji se zove Sihar, blizu imanja što ga Jakov dade svom sinu Josipu. Ondje bijaše zdenac Jakovljev. Isus je umoran od puta sjedio na zdencu. Bila je otprilike šesta ura. Dode neka žena Samarijanka zahvatiti vode. Kaže joj Isus: „Daj mi piti!“ Njegovi učenici bijahu otišli u grad kupiti hrane. Kaže mu na to Samarijanka: „Kako ti, Židov, išteš piti od mene, Samarijanke?“ Jer Židovi se ne družu sa Samarijancima. Isus joj odgovori: „Kad bi znala dar Božji i tko je onaj koji ti veli: 'Daj mi piti', ti bi u njega zaiskala i on bi ti dao vode žive.“

Odvrti mu žena: „Gospodine, tã nemaš ni čime bi zahvatio, a zdenac je dubok. Otkuda ti dakle voda živa? Zar si ti možda veći od oca našeg Jakova koji nam dade ovaj zdenac i sam je iz njega pio, a i sinovi njegovi i stada njegova?“ Odgovori joj Isus: „Tko god pije ove vode, opet će ožednjati. A tko bude pio vode koju ću mu ja dati, ne, neće ožednjati nikada: voda koju ću mu ja dati postat će u njemu izvorom vode koja struji u život vječni.“

Kaže mu žena: „Gospodine, daj mi te vode da ne žedam i da ne moram dolaziti ovamo zahvaćati.“ Nato joj on reče: „Idi i zovi svoga muža pa se vrati ovamo.“ Odgovori mu žena: „Nemam muža.“ Kaže joj Isus: „Dobro si rekla: 'Nemam muža!' Pet si doista muževa imala, a ni ovaj koga sada imaš nije ti muž. To si po istini rekla.“ Kaže mu žena: „Gospodine, vidim da si prorok. Naši su se očevi klanjali na ovome brdu, a vi kažete da je u Jeruzalemu mjesto gdje se treba klanjati.“ A Isus joj reče: „Vjeruj mi, ženo, dolazi čas kad se nećete klanjati Ocu ni na ovoj gori ni u Jeruzalemu. Vi se klanjate onome što ne poznate, a mi se klanjamo onome što poznamo jer spasenje dolazi od Židova. Ali dolazi čas - sada je! - kad će se istinski klanjatelji klanjati Ocu u duhu i istini jer takve upravo klanjatelje traži Otac. Bog je duh i koji se njemu klanjaju, u duhu i istini treba da se klanjaju.“

Kaže mu žena: „Znam da ima doći Mesija zvani Krist - Pomazanik. Kad on dođe, objavit će nam sve.“ Kaže joj Isus: „Ja sam, ja koji s tobom govorim!“

Uto dođu njegovi učenici pa se začude što razgovara sa ženom. Nitko ga ipak ne zapita: „Što tražiš?“ ili: „Što razgovaraš s njom?“

Žena ostavi svoj krčag pa ode u grad i reče ljudima: „Dodite da vidite čovjeka koji mi je kazao sve što sam počinila. Da to nije Krist?“ Oni izidu iz grada te se upute k njemu. Učenici ga dotle nudili: „Učitelju, jedi!“ A on im reče: „Hraniti mi se valja jelom koje vi ne poznajete.“ Učenici se nato zapitkivahu: „Da mu nije tko donio jesti?“ Kaže im Isus: „Jelo je moje vršiti volju onoga koji me posla i dovršiti djelo njegovo. Ne govorite li vi: 'Još četiri mjeseca i evo žetve?' Gle, kažem vam, podignite oči svoje i pogledajte polja: već se bjelasaju za žetvu. Žetelac već prima plaću, sabire plod za vječni život da se sijač i žetelac zajedno raduju. Tu se obistinjuje izreka: 'Jedan sije, drugi žanje.' Ja vas poslah žeti ono oko čega se niste trudili; drugi su se trudili, a vi ste ušli u trud njihov.“

Mnogi Samarijanci iz onoga grada povjerovali su u njega zbog riječi žene koja je svjedočila: „Kazao mi je sve što sam počinila.“ Kad su dakle Samarijanci došli k njemu, moljahu ga da ostane u njih. I ostade ondje dva dana. Tada ih je još mnogo više povjerovalo zbog njegove riječi pa govorahu ženi: „Sada više ne vjerujemo zbog tvoga kazivanja; tã sami smo čuli i znamo: ovo je uistinu Spasitelj svijeta.“

Svećenik ili vjeroučitelj predstavlja sadržaj evanđeoskog ulomka kratkom katehezom, koristeći se građom primljenom od biskupijskog Pastoralnog centra.

MEDITACIJA/KATEHEZA

Kateheza može započeti kratkim videom:

<https://www.youtube.com/watch?v=6calqo-yAbE>

Žeđ! Žeđamo za vodom, za nečijom blizinom, za pravdom i mirom. Sve naše žeđi samo su uski potoci koji utječu u najdublju rijeku naše žeđi – žeđ za Bogom. Kroz cijelu Bibliju proteže se govor o žeđi. Izraelci su žeđali na putu kroz pustinju, psalmist žeđa za Bogom: ”O Bože, ti si Bog moj: gorljivo tebe tražim; tebe žeđa duša moja, tebe želi tijelo moje, kao zemlja suha, žedna, bezvodna“ (Ps 63,2).

U tekstu o susretu na zdencu, sâm Krist žeđa i traži piti od Samarijanke. Podne je, susret između Samarijanke i Isusa događa se po najvećoj žeđi. Žena prihvaća razgovor s njim o sasvim običnim stvarima, o vodi koju je došla zgrabiti, da bi prešli na razgovor o „vodi života“. Isus joj pokazuje da mu je poznat njezin grešan život i da ju unatoč tomu što je žena, grešnica, pripadnica Židovima neprijateljskog naroda – Samarijanka – drži kćeri Jahvinom koja u sebi nosi njegovu sliku. Evanđelje nam postepeno otkriva tko je taj Isus koji govori sa ženom. Žena se u početku čudi, smatra ga prorokom, možda i većim od praoca Jakova, a vrhunac dolazi kada ga ne samo ona, nego i drugi pripadnici njezina naroda priznaju Spasiteljem svijeta. Evanđelist nam prikazuje kako poruka spasenja od izabranog naroda poprima dimenziju univerzalnosti kojom se „voda života“ nudi svim ljudima, cijelom čovječanstvu.

Usporedimo li govor u prvom čitanju treće korizmene nedjelje u kojemu izabrani narod mrmlja, prigovara, iskušava Gospodina s otvorenošću žene i drugih Samarijanaca koji se otvaraju djelovanju Božje milosti, vidimo da to što se netko smatra „izabranim“ ne znači da će

u kriznoj situaciji postupiti dostojno svoga izabranja. Mnogo puta se i sami smatramo „izabranijima“ od nekih koje smatramo grješnima, a koji mnogo puta u životu znaju postupiti bolje, „kršćanskije“, „izabranije“ od nas. Samo krštenje ne znači da nismo potrebni obraćenja, i to stalnog obraćenja. A onaj koji nas poziva na priznanje grijeha i na obraćenje žeda za svakim čovjekom, ma koliko veliki grješnik bio.

On, koji sve poji, traži da, poput Samarijanke, zgrabimo u dubinu svoga bića i pred njega stavimo naše najdublje žeđi, teškoće, muke. On u njih ulazi i utažuje našu žeđ, olakšava naše teškoće, s nama nosi naše muke. Isus nas liječi. Osposobljava nas da, kao i žena koju je susreo, izliječeni krenemo naviještati i svoje bližnje privoditi Kristu, izvoru žive vode.

Najsnažnije riječi o žeđi odjekuju s križa: „Žedan sam“ (Iv 19,28).

Tada je već sve bilo dovršeno. Isus je sve učinio da čovjek progleda i u njemu prepozna izvor žive vode. Izvor na koji čovjek može neprestano dolaziti i besplatno piti. „Tko je žedan, neka dođe; tko hoće, neka zahvati vode života zabadava!“ (Otk 22,17).

Vapaj s križa govori nam da sam Bog žeda za našim slabostima i grijesima jer ih jedino on može izliječiti i otkupiti. Krist na križu žeda „uzdignut sa zemlje“ da ga čuje svako biće, svih krajeva i svih vjekova. „A ja kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privući k sebi“ (Iv 12,32). Krist, žedan naše patnje i boli vapije da dođemo pred njegov križ, da se napijemo žive vode koja je potekla iz njegova srca i ne prestaje teći dok ne dođemo k vječnom Izvoru. „A tko bude pio vode koju ću mu ja dati, ne, neće ožednjeti nikada: voda koju ću mu ja dati postat će u njemu izvorom vode koja struji u život vječni“ (Iv 4,14).

Kad k njemu dođu svi ljudi, kaže Knjiga otkrivenja, „neće više gladovati ni žeđati, neće ih više paliti sunce nit ikakva žega jer – Jaganjac koji je posred prijestolja bit će pastir njihov i vodit će ih na izvore vodâ života. I otrt će Bog svaku suzu s očiju njihovih.“ (Otk 7,16-17). Pridimo Kristovu križu! On nas hrani i poji, On je pastir koji nas vodi k izvoru života i otire svaku suzu s naših očiju već sada, dok smo na putu prema vječnosti.

Slijedi pobožnost križnog puta (po kraćem obliku) koja se može zaključiti molitvom:

MOLITVA

Čekaj nas, Gospodine, na zdencu susreta, u providonosni čas koji će kucnuti svakome. Pojavi se i progovori prvi, ti bogati prosjače jedine žive vode. Otklanjaj od nas, malo pomalo, tolike želje, tolike kratkotrajne ljubavi koje nas još uvijek zadržavaju. Rasprši ravnodušnost, predrasude, sumnje i strahove, oslobodi vjeru. Produbi u nama prazninu, ispuni je željom. Učini da ožednimo, privuci nas svojim darom. Proširi naše srce, zapali u njemu iščekivanje.

Podaj ime onoj žeđi koja nas mori, a mi je ne znamo nazvati njezinim pravim imenom. Povedi nas u nas same, u najtajanstvenije središte do kojeg nitko drugi ne dopire. Između tvrdih stijena ponosa, blata ustupaka, pijeska odgodâ, ti sâm izdubi prolaz svom Svetom Duhu. Amen.

Svi ostaju u kratkoj šutnji kako bi primljenu evanđeosku riječ o kojoj su razmišljali i na temelju koje su molili, usvojili za vlastiti život. Potom se može dodati (osobno ili zajednički):

KONTEMPLACIJA

Kriste, izvore žive vode, svijetom odjekuje vapaj. U brizi slušam o požarima, ubijanjima, smrtonosnim virusima, slušam o prognanicima koji ne nailaze na otvorena vrata, o vulkanima, olujama, potresima, poplavama. „Nema više vjernosti, nema ljubavi, nema znanja Božjega u zemlji, već proklinjanje i laž, ubijanje i krađa, preljub i nasilje, jedna krv drugu stiže“ (Hoš 4,2). Još se nisam oporavio od jedne teške vijesti i događaja već me pohađa drugi. „U tren oka opustje toliko bogatstvo!“ (Otk 18,17).

Kriste, izvore žive vode, svijetom odjekuje vapaj. Nema utjehe u novcu, u površnom sjaju i izvanjskom veselju. Sve su to pokušaji da ušutkam unutarnji nemir i strah. Nemoćan sam, a tako često se hvalim svojim postignućima, pokušavam zauzeti tvoje mjesto, biti kao Bog.

Kriste, izvore žive vode, kroz nemire ovoga svijeta probija se glas čežnje, glas vjere i pouzdanja u tvoju snagu koja nadilazi svako zlo. Vjerni se okupljaju oko tebe jer u tebi pronalaze svoj mir, spas i snagu.

Kriste, čujem tvoj vapaj s križa: „Žedan sam.“ (Iv 19,28). Žedan si moje boli, straha, nemira i tuge. Znao si da neću moći sam nositi svoj križ. Daj da čujem tvoj poziv, da čujem tvoje obećanje i da ponizno i ustrajno dolazim k tebi. – „Ja sam kruh života. Tko dolazi k meni, neće ogladnjati; tko vjeruje u mene, neće ožednjati nikada.“ (Iv 6,35).

Gospodine, Bože moj, tebe žeda duša moja, (usp. Ps 63,2).

Svećenik ili vjeroučitelj na kraju daje nekoliko poticaja za ostvarivanje evanđeoskih zahtjeva u predstojećem tjednu:

AKCIJA

KRČAG – razmislimo: *Što trebam odbaciti iz svoga života i staviti u krčag koji Isus od mene traži?*

Što me to okružuje, ali ne ispunjava? Koje ispraznosti me zarobljavaju?

Koje kratkotrajne želje sprečavaju da me Isus već danas ispuni nepresušnim izvorom svoje milosti?

VODA – kapljica vode nas podsjeća na Isusovo obećanje: „A tko bude pio vode koju ću mu ja dati, ne, neće ožednjati nikada: voda koju ću mu ja dati postat će u njemu izvorom vode koja struji u život vječni“ (Iv 4,14).

Kako ja to mogu ostvariti u svome životu?

Po sakramentu krštenja okupani smo vodom života i pijemo s izvora života, slušajući Božju riječ u slavlju Kristova otajstva i bogoslužju Crkve. U ovom se korizmenom vremenu vraćamo svome izvoru Isusu Kristu. Što god nam nudili, znamo i vjerujemo da je u njemu izvor životni. Dobro je da svako za sebe dopuni ovu rečenicu:

Dostojno ću primati svete sakramente, osobito sakrament presvete euharistije, a to će mi pomoći da...

Materijale pripremili:

*vjeroučiteljice Verica Razum Hrmo i Klaudija Nekić,
vlč. Marijan Pavelić, biskupijski povjerenik za medije.*